

Piše: Igor Isailović

Sistemska rešenja

Sistemska rešenja jesu ideal jedne razvijene, moderne države, a do pre deceniju bila su utopija države Srbije. Srbija je dosta dugo bila država koja je gomilala probleme, a samo su najveći bili rešavani i to na kontraverzne načine. Javne dažbine plaćali su samo najpošteniji ili što bi većina tada rekla – najnaivniji. Srednjoročni planovi nisu postojali, a dugoročni planovi bili su samo poznati u doktrini. Platni promet bio je devastiran, a šverc i inflacija pravilo. Rupa u budžetu bila je ogromna, a rebalans budžeta nedeljnik u skupštinskoj praksi. Razvoj fiskalnih kasa, modernizacija propisa, uvođenje digitalizacije, glavne kontrole poreske uprave i, slobodno mogu reći, nezavisnost te uprave, uzorna poreska politika, izvrsni kratkoročni, srednjoročni, a posebno dugoročni planovi doveli su do toga da se stvore idealni investicioni uslovi i brz rast Srpskog BDP-a. Sve ove promene, a pre svega sistemska rešenja pretvorila su Srbiju u regionalnu super silu.

Pandemija virusa korona bila je izazov za sve svetske zdravstvene sisteme. Srbija se u sveu pokazala kao jedna od država koja se najbolje snašla u toj pandemiji zato što je prva obezbedila neophodna sredstva za borbu protiv iste, ali i zato što jedna od prvih zemalja koja je uspela da obezbedi skoro sve vrste vakcina i u dovoljnom broju za sve svoje građane i ne samo svoje – već je pokazala ogromnu empatiju i za građane drugih država. Mere zaštite stanovništva od ove pandemije bile su najusklađenije datoj situaciji, a to građani Srbije moju jasno i nedvosmisleno da zaključie kada otputuju u inostranstvo. I danas (pri temperaturi od 40 stepeni celzijusa) je u najrazvijenijim zemljama sveta neophodno nošenje maske na otvorenom. Da je ta mera suvišna najbolje ilustruju brojke novozaraženih – jer naša zemlja ima najmanji broj istih, a naše mere su među najliberalnijim. Digitalna obrada svih podataka kako o rezultatima testiranja tako i evidencijama o primljenim vakcinama je za svaku pohvalu i to sistemsko rešenje bilo je pandan svake razvijene zemlje sveta. Mi smo među prvim zemljama sveta kod kojih je profunkcionisao zeleni digitalni sertifikat. Ako se bilo ko pita koliko je to bitno samo neka je uporedi s bilo kojom zemljom sveta, pa i sa pet najrazvijenijih. Srbija dakle konačno igra super ligu.

Prilivi javnih dadžbina u budžet su svakog meseca sve veći. To sigurno nije slučajno – već za to postoje određeni razlozi. Naime sistemska rešenja kontrole naplate javnih dažbina, moderni kompjuterski programi koji uz pomoć određenih indikatora identifikuju anomalije u privrednom poslovanju, te obično kontrole poreskih inspektora skoro nikada ne budu gubljenje vremena već gotovo uvek budu usmerene na one poreske obveznike kojima je cilj utaja poreza. Izvršna vlast najavljuje i elektronske fakture, što će biti kraj zastarevanju faktura i podešavanju poslovnih rezultata, tj. dalje uvećanje budžeta.

Prilivi javnih dadžbina u budžet su svakog meseca sve veći. To sigurno nije slučajno – već za to postoje određeni razlozi. Naime sistemska rešenja kontrole naplate javnih dažbina, moderni kompjuterski programi koji uz pomoć određenih indikatora identifikuju anomalije u privrednom poslovanju, te obično kontrole poreskih inspektora skoro nikada ne budu gubljenje vremena već gotovo uvek budu usmerene na one poreske obveznike kojima je cilj utaja poreza. Izvršna vlast najavljuje i elektronske fakture, što će biti kraj zastarevanju faktura i podešavanju poslovnih rezultata, tj. dalje uvećanje budžeta.

Koliko je bitno da budžet države bude što veći najbolje ilustruju dugoročni planovi država da gradi i obnavlja infrastrukturne mreže, da pomaže privredi u teškim trenucima kao što je to bilo za vreme pandemije, da obezbeđuje uslove za nove investicije i nova radna mesta, da modernizuje odbrambene snage, da ostvaruje nacionalne ciljeve, da gradi železničku mrežu,

podize kreditni rejting zemlje, a samim tim i smanjuje kamatne stope privredi i građanima. Pun budžet bio je od značaja i za hiper produkciju filmova, serija, koncerata, sportskih medalja, novi sistem zdravstvene zaštite, nove bolnice, škole ...

Tokom poslednje decenije je Srbija doživela promene vidljive svima, a te promene su promenile retoriku svakog od nas, te promene su postale svakodnevica, više niko ne sumnja u prazna obećanja, sada svako zna da će se ostvariti sve što se najavi.

A čeka nas puno toga naredne decenije, u narednih deset godina očekujemo metro, zelenu energiju, pametne gradove, dvostruko ili trostruko veću prosečnu zaradu, novu infrastrukturnu mrežu, zdravu životinu sredinu... ▢

Igor Isailović, advokat